

12. december

UNDERVISNINGSFORSLAG

Læs dagens afsnit i Karlas julejagt.
Hæng plakaten op og sæt dagens klistermærke på.
Se plakaten på side 5 for placeringen af klistermærket.

SANKT OLAV OG KAPSEJLADSEN

Historien om Sankt Olav

Se filmen *Historien om Sankt Olav* fra karlasjulejagt.dk.

Eleverne inddeles i grupper på fire. Hver gruppe får et sæt af de 4 tegninger fra kopiark 9, som de skal placere i historiens rækkefølge, mens de i fællesskab genfortæller det, de husker. Bemærk, at det er kun sidste halvdel af filmen, der repeteres, da fokus ligger på kapsejladsen.

Hver elev farvelægger en af tegningerne (de skal vælge forskellige tegninger).

Spil - Olavs kapsejlad

Forberedelse:

Når grupperne er færdige med ovenstående øvelse, skal hver gruppe bygge deres eget lille spil. Hver gruppe får udleveret de tre spilleplader A, B og C og arket D med spillebrikker. Begge dele er at finde i kopiark 10. Hver gruppe skal ligeledes bruge en terning. Vis kopiark 11 på smartboardet, hvor eleverne kan se, hvordan de skal lægge de tre spilleplader sammen med de fire farvelagte tegninger fra kopiark 9. De syv papirer udgør tilsammen spillepladen, og grupperne lægger papirerne som vist i kopiark 11.

Hver elev skal nu finde deres egen lille spillebrik. Det kan fx være et viskelæder. Alternativt kan man klippe en spillebrik ud fra arket med spillebrikker (kopiark 10D).

Herefter gennemgår læreren i plenum spillereglerne fra kopiark 12, og eleverne kan spille spillet, der tager ca. 10 minutter. Der er i øvrigt en ekstra juleregel, hvis man ønsker spillet bliver lidt mere udfordrende.

I SKAL BRUGE:

Print kopiark 9 bestående af 4 tegninger.

Kopiark 10 bestående af 3 spilleplader (A, B og C) samt et ark med brikker (D). Kopiark 9 og 10 skal printes, så der er et sæt til hver gruppe på 4 elever.

Kopiark 11 (oversigt over spillepladen) vises på smartboard og kopiark 12 (regler) læses for eleverne.

Hver gruppe skal derudover bruge en terning, en saks og farveblyanter.
Dagens kopiark findes på karlasjulejagt.dk

BAGGRUNDSVIDEN TIL 12. DECEMBER

SKAMSTRUP KIRKE

Skamstrup Kirke deler pastorat og præster med Frydendal Kirke, Mørkøv Kirkeby Kirke og Stigs Bjergby Kirke. Skamstrup Kirke er fra omkring år 1150, men der er gennem næsten 900 år sket væsentlige ændringer. Omkring 1300-1350 blev det flade loft således udskiftet med hvælvinger, og kalkmalerier blev malet. De meget flotte kalkmalerier er blevet et af kirkens vartegn. Særligt berømt er kalkmaleriet af Skt. Olavs kapsejlds, som kun kendes få andre steder i landet. Et af de steder er i øvrigt i Højby Kirke. På kalkmaleriet kan man se Skt. Olav står med en bue. Ifølge legenden sejlede Olav så stærkt, at den pil, han afskød i sejlretningen, faldt ned bag skibet. På kalkmaleriet ser det dog ud, som om han snyder og skyder pilen bagud. Måske havde maleren aldrig været til søs og vidste ikke, hvilken retning skibet sejlede?

SANKT OLAV OG KAPSEJLADSEN

Olav den Hellige kaldes også for Olav den 2. På dansk er han kendt som Olaf den Hellige, men må ikke forveksles med Olaf den 2., der var søn af Margrethe den 1.

Olaf blev født i Vestfold i Norge i år 995. Han var konge af Norge fra 1015-1028. Han er altså 1-2 generationer efter den danske konge Harald Blåtand, og på mange måder ligner de to skikkelser hinanden.

Olav blev født som viking, og drog allerede som 12-årig på sit første vikingetogt rundt i Østersøen. Han var forbi Danmark, Spanien, Frankrig og England. I 1014 hjalp han anglo-sakserkongen Æthelred 2. med at generobre London, som de danske vikinger kontrollerede. Han blev rigt belønnet og fik engelske venner, der viste ham den kristne tro. Olav blev døbt, og da han i 1015 vendte tilbage til Norge, var det sammen med fire engelske biskopper. Han ville samle Norge til et rige, naturligvis med ham som konge, og han ville gøre landet kristent.

Legenderne om Olav den Hellige er mange. Mest kendt er den meget lidt historiske Olav og kapsejladsen. Ifølge legenden måtte Olav efter hjemkomsten sejle om kap med sin halvbror Harald Hårderåde om at blive konge af Norge. Ved Guds hjælp lykkes det ham at komme først til Trondheim og dermed vinde kronen. I virkeligheden var det en lang og sej kamp, hvor både krigslykke, landsforvisning af fjender, et strategisk bryllup og den nye tro spillede en rolle.

Inden han døde var store dele af hans livsværk smuldret bort. I 1028 blev han selv landsforvist, og mange nordmænd vendte hurtigt tilbage til den gamle tro. I et sidste forsøg samlede han i 1030 en hær, som blev besejret i Slaget ved Stiklestad, hvor Olav også selv faldt. Men efter hans død gik der mange rygter om mirakuløse ting ved hans grav ...

